

AY'A YOLCULUK

Bulutsuz bir gecede gökyüzüne baktığımızda çeşit çeşit gök cismi görürüz. Bunlardan en büyük görüneni ve Dünya'ya en yakın olanı doğal uydumuz Ay'dır. Farklı biçim, büyüklük ve renkleriyle zaman zaman şaşırtıcı görünümlere sahip olan Ay, aynı zamanda insanların Dünya dışında ayak bastığı tek gök cisimidir. Peki bugüne kadar Ay'ın yüzeyine inmeyi başaran kaç insan olduğunu merak ediyor musunuz?

Geçmişten günümüze uydumuzu daha yakından tanımak ve keşfetmek için yaklaşık yüz elli Ay görevi gerçekleştirildi. Görevlerin altısında, toplam 12 astronot Ay'ın yüzeyine ayak basmayı başardı. Öncelikli amacı Ay'a insan göndermek olan Apollo programı kapsamında gerçekleştirilen bu altı görev Apollo 11, 12, 14, 15, 16 ve 17'dir.

Ay'a insanlı ilk iniş, Apollo 11 göreviyle 1969'da gerçekleştirildi. NASA tarafından yürütülen görevde Neil Armstrong, Ay yüzeyine ayak basan ilk insan oldu. Armstrong'la aynı görevde yer alan Buzz Aldrin ise Ay yüzeyine ayak basan ikinci kişiydi. Görev sırasında toplanan toz ve kayaç örnekleri Dünya'ya getirildi. Bunların incelenmesiyle üç yeni mineral keşfedildi.

Apollo 11 görevi sırasında Buzz Aldrin, Ay yüzeyine bir ölçüm cihazı yerleştirirken

Bu fotoğrafta, Apollo 11 astronotu Buzz Aldrin'in ayak izi görülüyor. Aldrin, basının Ay toprağına etkilerini incelemek amacıyla yaptığı deneyin bir parçası olarak Ay toprağındaki ayak izini fotoğrafladı. Ay'da neredeyse hiç atmosfer olmadığı için toprağı aşındıracak bir rüzgâr oluşması mümkün değil. Bu nedenle ayak izinin hâlâ Ay yüzeyinde olabileceğı düşünülüyor.

Apollo 12, insanları Ay'a indiren ikinci görevdi. Üç astronotun yer aldığı görev, 1969 yılında gerçekleştirildi. Astronotlar, Ay'da yaklaşık 32 saat geçirdi. Oradayken 8 saate yakın süren iki Ay yürüyüşü yaptılar.

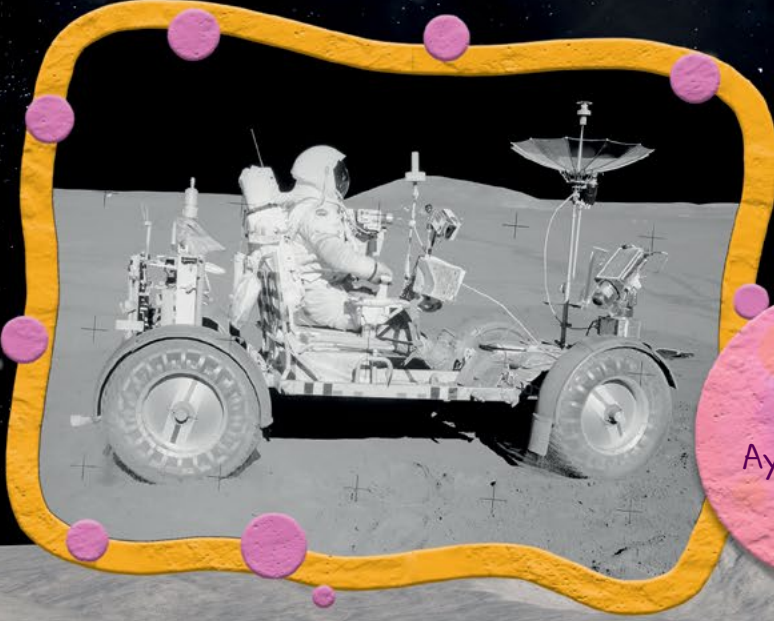
Apollo 12 görevinde yer alan üç astronot fırlatma alanına doğru giderken

Apollo 14 görevinde astronotları Ay'a taşıyan Satürn V roketi

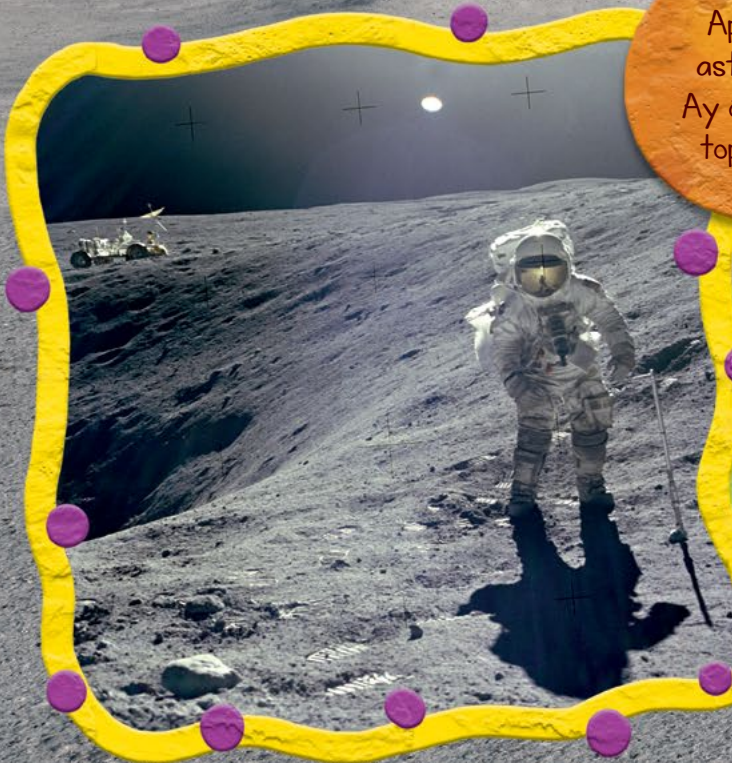
Ay yüzeyine başarıyla inilen üçüncü görev Apollo 14, 1971'de gerçekleştirildi. Görevde yer alan üç astronottan biri Ay yörüngesinde kalırken, ikisi Ay'da yaklaşık 33 saat geçirdi. Yüzeyden 42 kilogramlık kaya ve Ay toprağı örneğı topladılar.

1971'de gerçekleştirilen Apollo 15, Ay yüzeyine insanları indiren dördüncü uzay görevi oldu. Öncekilere göre Ay'da daha uzun süre kalan bu görevde iki astronot yaklaşık 67 saat Ay'da kaldı. İlk kez bu görevde bir Ay keşif aracı kullanıldı ve astronotlar araç sayesinde Ay yüzeyinden 77 kilogram kadar örnek topladı.

Apollo 15
astronotu
Ay keşif aracını
kullanırken

Apollo 16
astronotu
Ay örnekleri
toplarken

Beşinci insanlı Ay yüzeyine iniş görevi Apollo 16, 1972'de gerçekleştirildi. Görevdeki üç astronottan biri Ay yörüngesinde kalırken, ikisi Ay'da 71 saat geçirdi. Görev sırasında 96 kilogram örnek toplandı. Ay'ın oluşumu hakkında daha fazla bilgi edinmeyi sağlayan bu örnekler yeni yöntemlerle incelenmeye devam ediliyor.

1972'de gerçekleştirilen Apollo 17, Apollo programının son göreviydi. Görevde yer alan iki astronot, Ay'a ayak basan son kişiler oldu. Ay'da 75 saat geçirdiler ve yaklaşık 110 kilogram örnek topladılar.

Apollo 17 görevi için fırlatma öncesi hazırlıklar sürerken

Devam eden projelerle Ay yüzeyine yeniden insan gönderilmesi planlanıyor. Yakın bir gelecekte Ay'ın yüzeyinde kalıcı yaşam alanları inşa etmek mümkün olabilir. Bu yaşam alanları, Güneş sisteminin derinliklerine yapılması planlanan yolculuklar için bir durak noktası olarak kullanılabilir.